

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003059

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-09-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ван Юцзе ...

2. Youjie Wang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3987-2282

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 12-10-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 6860

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Флейта в творчості китайських композиторів ХХ-початку ХХІ сторіч: жанрово-стильова парадигма
2. Flute in the works of Chinese composers of the 20th-21st centuries: genre and style paradigm

Реферат:

1. В дисертації складено жанрово-стильову парадигму творчості для флейти китайських композиторів ХХ-ХХІ ст. Метою дослідження є формування жанрово-стильової системи флейтового мистецтва Китаю ХХ-ХХІ ст. Матеріал – твори для флейти композиторів Європи, України та Китаю. Методологія базується на засадах аналітичної інтерпретології (Ніколаєвська, 2020) та напрацюваннях кафедри інтерпретології та аналізу музики ХНУМ імені І.П.Котляревського. Позиції наукової новизни отриманих результатів (зокрема, для флейтології): представлено систему понять сучасної флейтології в аспекті аналітичної інтерпретології (такі, як «звучний образ», «темброобраз», «тембросимвол», «поетика», «композиторська стратегія»); актуалізовано поняття «контонація» в контексті флейтового мистецтва Китаю; концепцію пасторальності в музичному мистецтві розвинено та збагачено власними дефініціями; визначено стабільний та мобільний пасторальний комплекс у творах для флейти ХХ-ХХІ ст.; уведено в науковий обіг твори, що ще не ставали об'єктом

наукових розвідок; надано комплексний аналіз сонатному жанру для флейти і фортепіано у творчості Цзін Та через позиції виконавсько-композиторського стилю автора та формулюванням нової парадигми флейтової музики XXI ст. Дослідження складається з двох розділів. В першому представлено огляд творчості для флейти в контексті композиторських стилів XX–XXI ст. Експлікацію жанрово-стильової системи флейтової музики Китаю здійснено у II розділі, кожен з підрозділів якого присвячено окремому питанню: ролі флейти в симфонічних партитурах (2.1), виокремлення типів семантики у творах для флейти соло та флейти з фортепіано (2.2); шляхів синтезу у творах концертного типу (2.3), сонат (2.4), ансамблям (2.5), концертам (2.6). У Висновках підсумовано наступне: 1. Традицію творчості для флейти в китайському музичному мистецтві можна умовно розділити на два напрями – музикування на різновидах китайської флейти й інструменті західного зразка. Традиція гри на китайській флейті є фундууючою, саме вона заклала основи семантики та сприйняття інструменту в китайській культурі та стала основою китайської ідіоетнічної стратегії. 2. Можна виявити два основні періоди доволі плідного взаємопроникнення китайських і європейських традицій музикування на флейті: 30-ті рр. XX ст. та період з 1976 р. Саме в ці роки формується жанрово-стильова парадигма творів для флейти китайських композиторів. Так, основним жанром є мініатюра (для флейти соло та з іншими інструментами, такими як фортепіано, віолончель тощо) та сюїти мініатюр, проміжні жанри на кшталт поеми, капричіо, жанр концерту малочислений (автори – композитори китайського походження, які проживають в інших країнах), сонати тільки дві, багато ансамблевих творів, де флейта різнобарвно представлена у комбінаціях з різними інструментами; жанр перекладень (зокрема з китайської флейти – джуді, дізі; з фортепіано, гуджена тощо). Семантична та звукообразна система творів для флейти китайських композиторів на момент 2024 р. містить такі прояви, як пасторальність, мітологічність (обрядовість), пейзажність, релігійність (ритуальність), споглядальність (медитативність). 3. Вказано, що у творах китайських композиторів (як оригінальних, так й перекладеннях) флейта здебільшого пов'язана з темою природи, образами гір, річки, сонця. В європейській традиції пасторальність проникає майже у всі жанри (окрім концерту для флейти) – мініатюри, соната, концертна п'єса, сюїта; в китайській – переважно мініатюри (флейта соло, з фортепіано, в ансамблі, перекладення, аранжування солоспівів). В європейській традиції позначено монотембровість, в китайській – політембровість (багато алюзій на тембри різновидів китайської флейти – джу ді, хулуси, сюй, юе тощо). 4. Узагальнено пасторальний звукообраз флейти у творчості європейських та китайських композиторів, визначено стабільні та мобільні компоненти пасторального звучного образу інструменту. Акустичний рівень в обох випадках залишається доволі стабільним, як і складена система інтоном (інтонаційний тезаурус). До стабільного комплексу відносяться інтонації-перегукування, звукоуподобання, швидкі пасажи різної направленості, велика кількість прикрас, переважний метр (4/4, 6/8), тональності (лади) та ін. Композиційно-драматургічний рівень – мобільна зона пасторального комплексу. Нарешті, позамузичний рівень також можна віднести до мобільної зони пасторального комплексу. В китайській музичній культурі вплив інших видів мистецтв (зокрема – поезії) є відчутнішим й часто – конкретним, що впливає на виконавське відтворення пасторальної семантики. Жанрова семантика флейти залишається доволі стабільною, наявними є стиліми як фольклорного звучання, так й авангарду, експерименту, додекафонії. Це дає змогу довести, що флейта є тембросимволом Китаю, який є центральним у структурі національного флейтового виконавського стилю – як вищого щабеля розвитку культури.

2. The dissertation contains a genre-stylistic paradigm of creativity for the flute of Chinese composers of the 20th-21st centuries. The purpose of the research is the formation of the genre-stylistic system of Chinese flute art of the 20th-21st centuries. The research material – the compositions for the flute by composers of Europe, Ukraine and China. The methodology is based on the principles of analytical interpretology. The positions of scientific novelty of the obtained results: the system of concepts of modern flute science in the aspect of analytical interpretology has been presented (such as "sonorous image", "timbre image", "timbre symbol", "poetics", "composing strategy"); we have updated the concept of "contonation" in the context of Chinese flute art; the concept of pastoralism in musical art has been developed and enriched with its own definitions; a stable and mobile pastoral complex in compositions for the flute of the 20th-21st centuries has been determined; the

compositions that have not yet become the object of scientific research are introduced into scientific circulation; a comprehensive analysis of the sonata genre for the flute and piano in Jing Ta's creative work has been provided through the positions of the author's performing-composing style and the formulation of a new paradigm of flute music of the 21st century. The study consists of two sections. The genre-stylistic system of Chinese flute music is explicated in Section 2, each of its subsections is devoted to a separate issue: the role of the flute in symphonic scores (2.1), the identification of semantic types in the compositions for the solo flute and the flute with the piano (2.2); compositions of concerto type (2.3), sonata (2.4), ensemble compositions (2.5), concerto (2.6). The Conclusions summarize the following: 1. The tradition of creativity for the flute in Chinese musical art can be conventionally divided into two directions – making music on varieties of the Chinese flute and on the instrument of the Western model. The tradition of playing the Chinese flute is fundamental, it laid the foundations of the semantics and perception of the instrument in Chinese culture and became the basis of the Chinese idio-ethnic strategy. 2. Two main periods of fairly fruitful interpenetration of Chinese and European flute music making traditions can be identified: the 1930s of the 20th century, and the period from 1976. It is during these years that the genre-stylistic paradigm of compositions for the flute by Chinese composers was formed. Thus, the main genre is the miniature (for the solo flute and with other instruments, such as the piano, cello, etc.) and suites of miniatures, intermediate genres (poems, capriccios), concertos (the authors are composers of Chinese origin who live in other countries), sonatas (there are only two), many ensemble compositions, where the flute is colourfully presented in combinations with various instruments; the genre of transcriptions (in particular, from the Chinese flute – judi, dizi; from the piano, gujen, etc.). The semantic and sound-image system of compositions for the flute of Chinese composers at the time of 2024 contains such manifestations as pastoralism, mythology (ritualism), landscape quality, religiosity (ritualism), contemplativeness (meditativeness). 3. It is indicated that in the compositions by Chinese composers (both original and transcriptions) the flute mostly associated with the theme of nature, images of mountains, rivers, and the sun. In the European tradition, pastoralism permeates almost all genres (except the flute concerto) – miniatures, sonata, concert piece, suite; in the Chinese one – mostly miniatures (solo flute, with the piano, in ensemble, transcriptions, arrangement of solo singing). In the European tradition, mono-timbre quality is indicated, in Chinese – poly-timbre quality (many allusions to timbres of Chinese flute varieties – ju di, hulusi, xui, yue, etc.). 4. The pastoral sound image of the flute in the creative work of European and Chinese composers has been generalized, stable and mobile components of the pastoral sonorous image of the instrument have been determined. The acoustic level in both cases remains quite stable, as does the complex system of intonemes (intonation thesaurus). The stable complex includes intonations-crosstalk, sound assimilations, fast passages of different directions, a large number of ornaments, the predominant meter (4/4, 6/8), tonality (modes), etc. The compositional and dramaturgical level is the mobile zone of the pastoral complex. Finally, the extra-musical level can also be attributed to the mobile zone of the pastoral complex. In Chinese musical culture, the influence of other types of art is more tangible and often concrete, which affects the performing reproduction of pastoral semantics. The flute is a timbre symbol of China, which is central to the structure of the national flute performing style.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ван Юцзе. Шляхи оновлення жанрового амплуа флейти в творчості Джин Та (на прикладі Сонати ор.3 №1). Аспекти історичного музикознавства: зб. наук. ст. Вип. XXXV (35). Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; ред.-упоряд.: Л. В. Русакова, Я. О. Сердюк. Харків: ХНУМ, 2024. С. 272-291.
- Ван Юцзе. Поетика пасторалі у творах для флейти європейських та китайських композиторів XX–XXI століття. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. Вип. 71. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; ред.-упоряд. Л. В. Русакова, Я. О. Сердюк. Харків: ХНУМ, 2024. С. 214-239.
- Nikolaievska, Y.; Paliy, I.; Denysenko, I.; Cherednychenko, O.; Kuzhba, M.; Cherniavskiy, I.; Wang, Youjie; Zeng, Qian. Style paradigm of the instrumental etude genre. Ad Alta-Journal of interdisciplinary research. Vol.13. Issue 2 (Special Issue SI). P. 18-25.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколаєвська Юлія Вікторівна
2. Yuliia Nikolaievska

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7256-4214

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Качмарчик Володимир Петрович
2. Volodymyr Kachmarchyk

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1877-9767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Громченко Валерій Васильович

2. Valerii Hromchenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2446-2192

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, 10, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчар Олександр Павлович

2. Oleksandr Ovchar

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1274-2362

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Оксана Олександрівна

2. Oksana Aleksandrova

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5106-8644

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шаповалова Людмила Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шаповалова Людмила Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна